

OCAK'26

PEMA KOLEJİ 2025-2026 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI REHBERLİK BÜLTENİ

(BÜLTEN

**ÇOCUĞUM
KENDİ AYAKLARI ÜZERİNDE
DURSUN İSTİYORUM**

Bizi takip edin ↘
Instagram Facebook Twitter YouTube pemakoleji

ÇOCUĞUM KENDİ AYAKLARI ÜZERİNDE DURSUN İSTİYORUM

Değerli anne ve babalar, hepimiz dünyadaki en değerlilerimiz olan çocuklarımızın **kendi ayakları üzerinde durabilen, kendini ifade edebilen, kendini ortaya koyabilen, duygularını kontrol edebilen, iletişim becerileri yüksek, kendini tanıyan ve seven** bireyler olarak yetişmesini isteriz.

Bültenimizde bu özelliklerinin toplamını özgüven olarak adlandıracak ve konuyu anne-baba tutumları açısından değerlendireceğiz.

Bireyin doğduğu andan itibaren çevresi ile girdiği etkileşim büyük önem taşımaktadır. Dünyaya geldikten sonra ilk etkileşime girdiği çevre ise anne ve babası yani ailesidir. Bebekler ilk andan itibaren bulunduğu sosyal ve fiziksel çevreye uyum sağlama çabası içerisinde. Bu çaba doğrultusunda gereksinimlerini karşılama yolu, kendini ifade edebilme ve yetkin bir birey olabilmek konusundaki en büyük desteği anne-baba-

sından almaktadır. Kendini gerçekleştirme çabası içerisinde, içinde bulunduğu sosyal çevre ile kaçınılmaz bir ilişki içerisinde giren çocuğun büyüdüğü çevrede edindiği deneyimler gelişimini çeşitli yönlerden etkilemekte ancak ailesi ile olan ilişkileri tüm alanlardaki gelişimini doğrudan etkilemektedir.

Anne – baba tutumları, çocuk yetiştirilirken onların büyüme ve sosyalleşme sürecinde anne-babaların davranış yöntemleri olarak tanımlanmaktadır. Anne-baba tutumlarının çocukların davranış biçimlerini şekillendirdiği ve anne-baba-çocuk etkileşiminin bu davranışlar üzerindeki etkileri yapılan araştırmalarca ortaya konulmuştur. Ebeveyn tutumları ayrıca, anne-babanın kendi inanç ve değer yargılarıyla çocuğunu yetiştirirken sergilediği davranış, tutum, destekleme şekli, bakım şekli ve cezalandırma biçimi ve çocukta beklentileri olarak tanımlanır.

Bireylerin gelişimine doğrudan etki eden anne baba tutumları, kişilik, dolayısı ile özgüven düzeyi belirlenmesinde önemli rol oynamaktadır. Anne baba tutumları bireylerin ileriye dönük sağlıklı gelişim gösterebilmeleri açısından büyük önem taşımaktadır. Çocuğun ait olduğu sosyal çevrede tutarlı davranışlar sergilemesi, kendi özgür iradesi ile hareket edebilmesi, sosyalleşme sürecinde olumlu davranışlar geliştirmesi anne baba ile kuracağı sağlıklı ilişkilerle alakalı ve bu da doğrudan anne baba tutumlarının çocuk gelişimi üzerine etkileri ile ilgilidir.

Anne-baba tutumlarını sınıflandırmamız gerekirse; baskıcı ve otoriter tutum, ihmalkar ve aşırı hoşgörölü tutum, aşırı koruyucu tutum, kararsız ve tutarsız tutum, destekleyici ve demokratik tutum olarak beş gruba ayırabiliriz.

1 Baskıcı-otoriter tutumda, anne-babanın cezalandırıcı yöntem kullanarak, çocuğun kendi belirledikleri kurallara uyması gerektiği konusunda zorlayıcı davranışlar sergilediği görölmektedir. Otoriter anne-babalar çocuklarının gelişimi üzerinde fazlasıyla kontrol sahibi olmak isterler. Çocukları ile girdikleri iletişimde onları dinlemezler ve katı kurallar koyarak onları kontrol etmek isterler. Böyle bir tutumda yetişen çocuklarda sosyal yetersizlik, düşük benlik saygısı ve çekingen davranışlar gözlemlenecektir.

2 ihmalkâr tutumda anne-babaların istekleri ve sosyal yaşamları çocukların isteklerinden daha önce gelmektedir. İlgisiz ve kayıtsız bir ailede büyüyen çocuklar saldırgan olurlar. Aşırı hoşgörölü tutumda ise çocukların istekleri fazlasıyla ön planda olmakta hatta çocukların karşısında teslim olan anne-baba modelinden bahsedilmektedir. Bu tür benmerkezci bir ortamda büyüyen çocukların sosyal gelişiminde gecikmeler olur ve yetersiz sosyal gelişim sonucu arkadaş çevresinde dışlanabilirler.

3 Aşırı korumacı tutum, çocuğa gereğinden fazla kontrol ve özen gösterilmesi anlamına gelen bu tutumun en tipik özelliği bebekleştirmedir. Böyle bir ortamda çocuğun büyümesine izin verilmeyeceği için toplumsal gelişimi engellenir ve arkadaş edinmekte zorluk yaşar.

4 Tutarsız ve kararsız tutumda çocuklar anne babanın kararsız davranışları konusunda ikilem yaşar. Aynı davranış yüzünden bir gün cezalandırılırken bir başka gün ödüllendirildiği için hangi yaklaşımın doğru olduğu kararına varamaz ve dengeli değer yargıları geliştiremez.

5 Destekleyici ve demokratik tutumda anne-babalar çocuklarını aktif olarak dinlemekte, çocuğuyla ilişki içerisindeyken ona karşı ilgili ve şefkatlidir. Böyle bir demografik ortamda yetişen çocuklar kendi kararlarını verebilmekte ve sorumluluklarını da üstlenmektedirler. Demokratik ebeveynlerin çocukları üzerinde kontrolleri fazladır fakat aynı zamanda çocuklarının bağımsız davranışlarını desteklerler ve onların ihtiyaçlarına karşı ilgilidirler. Bu tarz ebeveynler çocuklarının isteklerine karşı duyarlıdır ve onlara sevgilerini göstermekten çekinmezler. Dolayısı ile böyle ortamda gelişen çocuklar özgüveni yüksek ve sosyal gelişim açısından yeterli olgunluğa ulaşabilen bireyler olarak yaşamlarına devam ederler.

Yapılan araştırmalarda demokratik tutum sergileyen ebeveynler ile çocuklarının özgüven düzeyi arasında yüksek oranda anlamlı ilişki bulunmuştur. Diğer ebeveyn tutumlarının ise çocukların özgüveni üzerinde olumsuz etkisi olduğu görölmüştür.

Anne-babanın çocuğa karşı sergileyeceği tutumlar onun aile içerisindeki yerini belirler ve burada edineceği olumlu geri dönütler ona güven duygusu aşılar, çocuğun sosyal kabul görmesi için gerekli ortamı hazırlar. Çocuğun sağlıklı bir birey olarak yetişmesinde ve olumlu kişilik özelliklerine sahip olmasında, anne-babanın olumlu tutum ve yaklaşımları büyük önem taşımaktadır. Çocuk yetiştirmede olumlu tutumlar çocukların ilerleyen yaşlarında sosyalleşme süreci üzerinde pozitif etkiye sahiptir. Anne-baba çocuğun sosyalleşme sürecinde üzerinde baskı veya zorlama olmadan bağımsızca kendi davranışlarını ifade edebilmesinde öncülük etmelidir. Çocuğun zihinsel, sosyal ve duygusal açıdan gerekli olgunluğa ulaşmasını desteklemeli ve kendi kararlarını kendi verebilmesi konusunda ısrarcı davranmalıdır. Aynı zamanda anne-babaların çocukları ile girdikleri etkileşim sürecinde net ve anlaşılır bir dili kullanmaları gerekmektedir. Çocukların beslenme, giyim ve sevgi konularında koşulsuz sevgiyi hissetmeleri sağlanmalıdır.